

Ekonomске katastrofe: frekvencija, determinante i efekti

Ćorić, Bruno

Data management plan / Plan upravljanja istraživačkim podacima

Publication year / Godina izdavanja: **2023**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:124:568985>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom](#).

Download date / Datum preuzimanja: **2024-12-04**

Repository / Repozitorij:

[REFST - Repository of Economics faculty in Split](#)

Plan upravljanja istraživačkim podacima

Opće informacije		
	Ime i prezime predlagatelja	Bruno Ćorić
	Matična organizacija	Ekonomski fakultet u Splitu
	Naziv projekta	Ekonomske katastrofe: frekvencija, determinante i efekti
	Upravitelj podacima	Bruno Ćorić, bcoric@efst.hr
1.	Prikupljanje podataka i dokumentacija	
	Koje ćete podatke prikupljati, obrađivati, stvarati ili se ponovno njima koristiti? (navedite format, vrstu i opseg podataka)	<p>Na projektu će se prikupljati isključivo sekundarni podaci. Prikupljat će se i obrađivati dva tipa sekundarnih podataka.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Makroekonomski sekundarni podaci (podaci o različitim makroekonomskim agregatima i varijablama koje opisuju strukturu nacionalnih ekonomija širom svijeta). Podaci će biti spremljeni u xlsx i dta formatu. S obzirom da se namjeravaju prikupiti podaci za sve države svijeta veličina datoteke trebala bi iznositi do 500 MB. 2. Mikroekonomski sekundarni podaci o zemljišnim knjigama u Republici Hrvatskoj. Podaci će biti spremljeni u json formatu. Veličina datoteke trebala bi iznositi do 3 GB.
	Kako će se podaci prikupljati, obrađivati ili stvarati? (ukratko navedite metodologiju i procese osiguranja kvalitete te načine organiziranja podataka)	<p>Sekundarni makroekonomski podaci će se prikupljati sa javno dostupnih online baza podataka međunarodnih ekonomskih institucija kao što su Međunarodni monetarni fond, Penn World Tables, Svjetska banka, UNDP, Sustainable Development report Cambridge University.</p> <p>Uz javno dostupne podatke iz online baza u prvoj godini projekta kupljeni su sekundarni makroekonomski podaci od The PRS Group. Preciznije, kupljeni su indikatori rizičnosti svjetskih ekonomija iz baze International Country Risk Guide (ICRG).</p> <p>Mikroekonomski podaci kupljeni (kupljena je licenca za trogodišnji pristup podacima) od poduzeća MRAK USLUGE D.O.O. koje se bavi prikupljanjem primarnih i sekundarnih podataka. Podatci su pruženi u json formatu te obuhvaćaju sirove varijable koje uključuju podatke o cestici (vrsta, veličina, broj čestice, lokacija, itd.), podatke o vlasništvu (predmet, sud, ugovor, vrijeme ugovora, itd.) i podatke o terećenju (podatci o kreditu za kupnju čestice).</p>
	Koju ćete dokumentaciju i metapodatke ustupiti osim podataka? (navedite koje su informacije potrebne korisnicima kako bi mogli čitati i interpretirati podatke u budućnosti te koji će se standardi koristiti pri tumačenju podataka)	<p>Za makroekonomske podatke će biti priložena dokumentacija (REDAME datoteka) koja će sadržavati naziv varijabli, način njihovog konstruiranja, te izvor podataka za navedene varijable, kako bi se ostalim korisnicima omogućila ponovna upotreba podataka.</p> <p>Za mikroekonomske podatke budući istraživači biti će usmjereni na organizaciju koja im može ustupiti podatke i pružiti detaljne informacije.</p>
2.	Pravna i sigurnosna pitanja	

<p>Jeste li ograničeni sporazumom o povjerljivosti? Imate li potrebna dopuštenja za prikupljanje, obradu, čuvanje i dijeljenje podataka? Jesu li osobe čiji se podaci pohranjuju informirani o tome i jesu li dali privolu? Kojim ćete se metodama koristiti u svrhu zaštite osjetljivih podataka (GDPR - posebne kategorije osobnih podataka)?</p>	<p>Pri izvedbi ovog projekta neće se kršiti etička načela.</p> <p>Za makroekonomske podatke koji su prikupljeni iz javno dostupnih baza podataka nismo ograničeni sporazumom o povjerljivosti, jer su podaci prikupljeni iz javno dostupnih baza podataka.</p> <p>Za makroekonomske podatke iz kupljene ICRG baze podataka ograničeni smo u smislu da imamo pravo upotrebe ovih podataka u vlastitom istraživanju, ali nemamo pravo dijeljenja ovih podataka.</p> <p>Za mikroekonomske podatke od poduzeća MRAK USLUGE D.O.O. također smo ograničeni u smislu da trogodišnje pravo pristupa i upotrebe podataka u vlastitom istraživanju, ali nemamo pravo dijeljenja ovih podataka.</p> <p>Pri korištenju ovih podataka projekt će poštovati sva ograničenja i zahtjeve kako je utvrđeno Zakonom o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka (Narodne novine, 42/2018). Za istraživanje svi podaci koji se tiču mogućih identifikacija osoba biti će anonimizirani. Rezultati provedenog istraživanja bit će objavljeni isključivo u zbirnom obliku i bez ikakve mogućnosti identificiranja pojedinačnih vlasnika čestica.</p>
<p>Kako će se regulirati pristup podacima i njihova sigurnost? Koji su potencijalni rizici koje treba uzeti u obzir? Kako ćete osigurati sigurnost pohrane osjetljivih podataka?</p>	<p>Makroekonomski podaci koji se koriste na projektu odnose se na vrijednosti ekonomskih pokazatelja različitih nacionalnih ekonomija. Kao takvi ti podaci nisu sigurnosno osjetljivi iz razloga što su već javno dostupni.</p> <p>U osiguravanju pristupa makroekonomskim podacima primjenjivat ćemo pozitivne standarde koji postoje u ekonomskoj znanosti. Preciznije, u ekonomiji je praksa da se radi osiguravanja mogućnosti repliciranja rezultata empirijskih istraživanja podaci na kojim je bazirano ekonomsko istraživanje učine javno dostupnim. Prateći ovu pozitivnu praksu, makroekonomski podaci na kojima će biti bazirani članci iz našeg projekta će biti javno dostupni. Preciznije, u svakom znanstvenom članku koji će proizaći iz istraživačkog projekta biti će navedeno kako su podaci korišteni u izradi članka dostupni te će biti dostavljeni elektronskim putem svim koji nam pošalju upit.</p> <p>S obzirom da makroekonomski podaci (kao što je gore objašnjeno) nisu sigurnosno osjetljivi sigurnost pohrane svodi se na pitanje izbjegavanja „fizičkog“ gubitka podataka. Kako bi smanjili rizik gubitka podataka svi makroekonomski podaci će biti pohranjeni na računalu voditelja projekta (pristup računalu je zaštićen korisničkim imenom i lozinkom), dok će sigurnosna kopija podataka biti pohranjena na vanjskom disku.</p> <p>Mikroekonomski podaci koji se koriste na projektu odnose se na podatke o cestici, podatke o vlasništvu i podatke o terećenju. Iako je svaki navedeni podatak u mikroekonomskoj bazi pojedinačno dostupan na javnim mrežnim stranicama (link: https://oss.uredjenazemlja.hr/) ipak nije moguće provoditi napredna istraživanja na ukupnom skupu podataka. Kao takvi ti podaci su sigurnosno osjetljivi s aspekta mogućnosti skupnog istraživanja pojedinih vlasnika čestica. Kako su ovi podaci prikupljeni na temelju kupovine trogodišnje licence pristupa podacima koja nam daje pravo upotrebe, ali ne i dijeljenja podataka, drugi istraživači neće moći pristupiti podacima.</p> <p>Korišteni podatci će biti anonimizirani, te će imena ekonomskih subjekata biti uništena programom za temeljito brisanje (NIUBI Partition Editor). Kako bi smanjili rizik „fizičkog“ gubitka podataka svi mikroekonomski podaci će biti pohranjeni na računalu člana istraživačkog tima Stjepana Srhoja (pristup računalu je zaštićen korisničkim imenom i lozinkom).</p>
<p>Kako ćete upravljati zaštitom autorskih prava i intelektualnog vlasništva? Tko će biti vlasnik podataka? Koje će se licencije primjenjivati na podatke? Koja će se ograničenja primjenjivati na ponovnu uporabu osobnih podataka?</p>	<p>Makroekonomski podaci koji su prikupljeni iz javno dostupnih baza podataka dostupni su svim zainteresiranim korisnicima. Makroekonomski podaci iz baze International Country Risk Guide (ICRG) vlasništvo su The PRS Group koja na njih polaže autorska i prava intelektualnog vlasništva, te je dopuštenje navedene kompanije potrebno za upotrebu ovih podataka od ostalih istraživačkih skupina.</p> <p>Mikroekonomski podaci dobiveni korištenjem kupljene licence pristupa podacima poduzeća MRAK USLUGE D.O.O. vlasništvo su navedenog poduzeća koje na njih polaže autorska i prava intelektualnog vlasništva, te je dopuštenje navedene kompanije potrebno za upotrebu ovih podataka od ostalih istraživačkih skupina.</p>

3.	Pohrana i čuvanje podataka	
	Kako će podaci biti pohranjeni i kako će biti napravljena sigurnosna kopija podataka (<i>backup</i>) tijekom istraživanja? Koji su kapaciteti čuvanja podataka kojim raspolazete? Kojim se procedurama koristite za sigurnosnu kopiju (<i>backup</i>)?	Makroekonomski podaci će biti pohranjeni na stolnom računalu voditelja projekta. Sigurnosna kopija podataka će biti pohranjena na vanjskom disku kapaciteta 1TB. Mikroekonomski podaci će biti pohranjeni na stolnom računalu istraživača Stjepana Srhoja. Sigurnosna kopija podataka će biti pohranjena na vanjskom disku kapaciteta 1TB.
	Koji je vaš plan čuvanja podataka? U kojim će se formatima čuvati?	Svi podaci će se čuvati najmanje tri godine nakon završetka projekta na stolnom računalu voditelja projekta i stolnom računalu istraživača Stjepana Srhoja, te na vanjskom disku pohranjenom kod voditelja projekta. Podaci će biti čuvani u xlsx, dta, R i json formatima.
4.	Dijeljenje i ponovna uporaba podataka	
	Kako i gdje će se podaci dijeliti? Na kojem repozitoriju planirate dijeliti podatke? Kako će potencijalni korisnici doznati za podatke?	Za potrebe objava članaka, podaci će se podijeliti na zahtjev časopisa u kojima će radovi biti podneseni na objavu u svrhu provjere vjerodostojnosti istraživanja i dobivenih rezultata. Podaci će biti dostupni na zahtjev. Konkretno, podaci će biti poslani elektronskim putem svima koji se putem elektronske pošte obrate voditelju projekta. Po završetku projekta, voditelj projekta će podatke za koje ne postoji ograničenje slobodnog dijeljenja podijeliti putem institucijskog repozitorija Ekonomskog fakulteta u Splitu uspostavljenog u nacionalnom sustavu DABAR, koji podržava FAIR načela i gdje se pohranjuju i publikacije proizišle iz projekta.
	Ako postoje podaci koji se ne smiju dijeliti (prijavitelji vezani zakonskim, etičkim, autorskim pravila, povjerljivošću i sl.), pojasnite razloge ograničenja.	Makroekonomski podaci kupljeni od The PRS Group, te mikroekonomski podaci pribavljeni korištenjem kupljene licence za trogodišnji pristup podacima od poduzeća MRAK USLUGE D.O.O. ne smiju se dijeliti, jer na njih autorskih i prava intelektualnog vlasništva polažu kompanije od kojih su ovi podaci kupljeni.
	Potvrdite da ćete se koristiti digitalnim repozitorijem koji je u skladu s načelima <i>FAIR-a</i> .	Potvrđujem. Repozitorij DABAR koji se planira koristiti postupa s podacima prema načelima FAIR-a.
	Potvrdite da ćete se koristiti digitalnim repozitorijem koji održava neprofitna organizacija (ako ne, objasnite zašto ne možete dijeliti podatke na digitalnom repozitoriju koji nije komercijalan).	Potvrđujem. DABAR repozitorij koji se planira koristiti je ključna komponenta podatkovnog sloja nacionalne e-infrastrukture Republike Hrvatske koja ustanovama i drugim dionicima iz sustava znanosti i visokog obrazovanja rješava tehnološke preduvjete potrebne za sustavnu brigu o digitalnoj imovini. Dabar omogućava jednostavnu uspostavu i održavanje većeg broja pouzdanih i interoperabilnih institucijskih i tematskih digitalnih repozitorija i arhiva bez troškova za ustanove - korisnike Dabra. Nastao je okupljanjem većeg broja institucija i pojedinaca iz akademske zajednice, a Srce se u daljnjem razvoju Dabra i nadalje oslanja na suradnju i podršku šire zajednice - ustanova i pojedinca iz sustava znanosti i visokog obrazovanja. (izvor: https://dabar.srce.hr/dabar)

Ref:

[1] Celjak, D., Dorotić Malič, I., Matijević, M., Poljak, Lj., Posavec K. i Turk, I.: „Istraživački podaci - što s njima?“ [Istraživački podaci - što s njima? : priručnik o upravljanju istraživačkim podacima | Digitalni repozitorij Srca \(unizg.hr\)](#)